

POEZYE
KONRADA PACKIEWICZA.

Zeszyt I.

WILNO.
Drukiem Józefa Zawadzkiego.

1883.

POEZYE.

POEZYJE

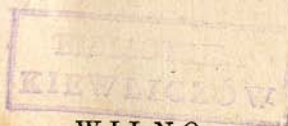
KONRADA PACKIEWICZA.

Konrad

Zeszyt I.

N 218.

WILNO.

Drukiem Józefa Zawadzkiego.

—
1883.

Доволено цензурою.—Кіевъ, 8 Сентября 1883 г.

144064/1

ВИЛЬНА. Типографія п. ф. Осипа Завадзкаго.
(Замковий переулокъ, № 149).

K-201/82

W JESIENI.

~~~~~

Liść za liściem się przegania,
Dziko wicher wyje błonią,
Wszystko nóci pieśń skonania—
Jakieś dziwne dźwięki dzwonią.

* * *

Prac ostatki kmiotek zbiera,
W polu ogień jarko płonie,
Bładziej słońce już wyziera—
Bujniej rosa lśni przez błonie.

* * *

Piosnki dźwięki ostatniemi,
Już skowronek żegna pola;
Gdy zanócisz znów téj ziemi,
Będzieź dobra—czy zła doła?

* * *

O, nadzieja nasza w tobie
Ziemio matko—w twojem łonie!
I choć wszystko już w żałobie,
My w nadziei przy twym skonie!

GOŁĄBKA.

Gołębka biała—wciąż lecąc śpiewała,
O jakimś sinym sokole,
Długo śpiewała—gołębiczka biała,
Lecąc przez mroczne już pole.

* * *

Przeleć przez pole—mój luby sokole,
Bo tęskno mi—tęskno bez ciebie—
Mój ty sokole o, porzuć swawole,
Już dosyć bujałeś po niebie!

* * *

Gołębka biała—tak lecąc śpiewała,
O jakimś sinym sokole,
Długo śpiewała, gołębiczka biała,
Lecąc przez mroczne już pole . . .

SONET.

O! jam cię widział przy śpiewie słowika,
O! nie zapomnę téj chwili!
Ciagle cię marzę—przy drzeniu strumyka,
Lub gdy ptaszyna zakwili.

* * *

Jak dźwięk melodji oczęta twe śpiewne!
Jam czuł to boskie spójrzenie...
Co w niebo poszło jak lilja powiewne—
Jeszcze w mém sercu to drzenie,

* * *

Co zdaje się wznosi w niebiańskie lazury,
Lekkie jak powiew motyli—
Pod jego tchnieniem pierzchają się chmury—

* * *

Teraz szum liści w samotnym powiewie,
W ciężkiem wspomnieniu się chyli...
O! twe spójrzenie w tęsknej nóty śpiewie!...

ELEGIJA.

Anioł się wznosi jasny—skrzydłaty,
W ciemne błękitu przezrocza,
I jasność płynie od lśniącej szaty,
Jak piosnka dziwna—urocza.

* * *

I leci anioł—wieniec na skroni
Rozbarwia pręgiem lazury,
Gwiazdki wśród błoni—świecą przymglonój,
Lekkiój—śmiejącej się chmury.

* * *

I smutny anioł—ziemskie obszary,
Widnią się tylko w oddali—
A. jeszcze za nim roją się mary,
Czarne na blaskach wśród fali.

* * *

I tchnienie jakieś wlatuje z ziemi,
Na jasných skrzydłach niebiana,
Serce mu śpiewi dźwięki rajskimi,
W lazurach pieśń niesłychana.

* * *

I mija anioł świetne przezrocza,
Hymny niebianów—w oddali . . .
Za nim melodja buja urocza,
Lśni się na blaskach wśród fali.

* * *

O hymn niebianów tony odbija,
Jak zorza blask swój o słońce,
Lecz tam wypływa kwietna lilija
—Tu gonią—gonią się gońce.

* * *

I smugą jasną widziadeł się wije,
Piosnka wcielona na ziemi . . .
I smutny anioł z blasków jej pije,
Słodczyce piersi drżącemi.

* * *

I leci anioł—wieniec na skroni
Rozbarwia pręgiem lazury,
Gwiazdki wśród błoni świecą przymglonej,
Lekkiej śmiejącej się chmury.

* * *

Już świta zorza—smugą okala
Różaną błądźcą przestrzeni,
I cała niwa—jako złota fala,
W dumie tajemnej się pieni.

DO SKOWRONKA.

Mój skowronku—ptaszku drogi!
Tęskny śpiewek twój,
Zbudza smutek i żal srogi,—
Rodzi myśli rój.

* * *

Czyż ci tęskno na wolności?
Wolność życia zdrój!
Któż ci szczęścia nie zazdrości,
Luby ptaszku mój.

* * *

Wznós się, wznós się pod niebiosy,
Znów nam piosnkę piéj,
Rozbudź tajne serca głosy,
Rajską słodycz zléj.

* * *

Uśmierz boleść łzawej doli—
Niech twój piosnki dźwięk,
Zgłuszy wszystko co nas boli,
Zgłuszy żalu jęk.

FANTAZIJA.

Księżyc zwierciadli blasków swych drzenie—
Między zielenią cicho się przewinie
Lekki zefirek—jak tajemne pienie
Marzeniem wionie—i zginie . . .

* * *

Strojne lilije lśnią na kurhanie
Co przy kryształach się bieli—
Szemrzą płacziwie—dziwne to pianie,
Scichnie—muzyką znów strzeli.

* * *

Cicho dokoła—burzy się grono
Światłych rusalek w kryształach,
Oczki ich dziwnie—jak gwiazdki płoną
A ciała lekkie jak fale.

* * *

I korowodem koło kurhanu
Wiankiem się krążą i wiją,
Razem zanocą—razem przystaną
Takie się dźwięki odbijają:

* * *

„Tu nasz braciszek—tu nasz kochanek
Leży o, leży tu w ziemi;
Conoc tu wianek na ten kurhanek
Kładniemy łeski naszemi!

* * *

„Tu smutny wietrzyk dla płaczu ślemy
Tu ptaszki kwilić zlatują;
A on nieczuły—na żal nasz niemy!“—
—I fale krążą—kołują . . .

NAD KOLEBKĄ.

Mój maleńki luli, luli!
Nie płacz lube, drogie dziecko,
Pójdź niech mama cię przytuli,
Tyś jedyny mój na świecie.

* * *

Tato poszedł na Turczyna,
Wiosna mija. on nie wraca!
I raz drugi już kalina,
Bujnym wiankiem się ozłaca.

* * *

Kto powrócił—Boża wola—
O! pocieszył żonę—dzieci!
Kiedyż minie łzawa dola,
Kiedyż szczęście nam zaświeci.

* * *

O! nie minie już tęsknota,
Będziem płakać długie lata—
Tyś maleńki mój—sierota!
Już nie ujrzysz swego tata.

* * *

Tam w dalekiej gdzieś krainie . . .
Leży tato w zimnym grobie,
O swój lubej ukrainie,
Marzy o mnie i o tobie.

* * *

Mój maleńki luli, luli!
Nie płacz lube, drogie dziecko,
Pójdź niech mama cię przytuli,
Tyś jedyny mi na świecie.

* * *

Oj dorosisz orle siny,
Będziesz wojak—sercem, duszą,
W bój polecisz na Turczyny,
I łzy moje cię nie wrzuszają.

* * *

Mój maleńki luli, luli!

Nie płacz lube, drogie dziecię,

Pójdź niech mama cię przytuli,

Tyś jedyny mój na świecie!

TRZY PALMY.

W dzikiej pustyni gdzie syn uraganu,
Arab dogania ułudne obrazy,
Gdzie pielgrzym szepcze modlitwy z Koranu,
Piaski uwieńcza zieloność oazy,

* * *

Cudnie się stroją te dzikie krainy,
Przy źródłu rosną trzy palmy zielone;
Wznoszą wysoko nad smutne doliny,
Kwieciem złocistém wierzchołki barwione.

* * *

Rajską zielenią—brzęczeniem strumyka,
Nęci oaza błędne karawany—
Smutno i pusto—nadzieja już znika...
Samotnie stoi gaj oczarowany.

* * *

Palmy z boleści wierzchołki zwiesiły,
Strumyk ożywczy posmutniał widocznie,
I gaj ze smutku stracił wdzięk swój miły,
Błuzniąc narzekał na Boskie wyrocznie.

* * *

Za cóż nas Allah tak okropnie karze,
Wędrowiec usta odwraca spragnione!
Tak narzekali w boleści nadmiarze,
Strumyk brzęczący i palmy zielone.

* * *

I długie lata mijały w boleści—
Żaden wędrowiec nie zajrzał do gaju,
—Zza horyzontu wielbłądów czterdzieści,
Dążą zwabieni ochłodą ruczaju.

* * *

Życiem zawrzały samotne doliny,
Krzyki, wołania mieszają się z szumem,
I karawana z dalekiej krainy,
—Rażniej podąża—rozlega się tłumem.

* * *

I w krąg się tłumią—rzucają do zdroju,
—Niech będzie chwalon Allah po wsze wieki!
Woła Beduin w jaskrawym zawoju,
I wzrok się zwraca do Kaby i Meki.

* * *

I wszyscy wierni dziękują proroku,
I orzeźwiają swe usta spragnione;
I znowu życie rozżarza się w oku—
Cieszą się: strumyk i palmy zdumione.

* * *

Z wesołym gwarem—z dźwiękiem tamborina,
Cudnie się płaczą piosnki smętnej nóty,
W raj się zmieniła samotna dolina,
Obraz czarowny jak ze snu wysnuty.

* * *

Słońce się kryje za szczytem Zinaju,
Mrok już zapada—grupy malownicze
Szumnie koczują opodal ruczaju;
—Cieszą się: strumyk i palmy dziewicze.

* * *

Lecz radość w gorzki się smutek zmieniła,
Palmy już legły pod ręką zbrodniczą—
Popiół się bieli gdzie oaza była—
O! któż odgadnie przeszłość tajemniczą?

* * *

Ledwo jutrzeńka piaski oświeciła,
Już karawana gotowa do drogi,
I do Basory stepem podążyła—
I straszne, dzikie piaszczyste rozłogi...

* * *

I głucho—pusto—wiatr żałośnie wieje,
Rośniosł już popiół na wsze świata strony,
I tęskno jakoś—i serce boleje—
Widzisz pustynię—zdrój osierocony.

* * *

I jak daleko tylko wzrok dosięga,
Błyszczy pustynia—samotna i dzika,
Nic nie zasłania krańców widnokreśła,
I wzrok swobodnie obszary przenika.

* * *

O, cóż ty poczniesz mój błędny Farysie?
Gdy cię zaścignie oddech gorejący!
Nęci uluda w czarownym zarysie—
—Wspomnisz oazę—o, padniesz mdlejący.

DO POETY.

Wznos się, wznos się póki wiosna—
Śpiewaj póki czas,
Niech piosenka twa żałośna,
Ze snu zbudzi nas!

* * *

O ta fala co cię strąca
W niedojrzaną toń,
Co się łamie, dzika—wrząca,
Poda zbawczą dłoń!

* * *

Ze snu piosenka luba zbudzi—
Zabrzmi echem lir!
Śpiewaj, śpiewaj—nóć dla ludzi—
Choć na sercu kir.

TRZY MYŚLI.

Myśl pierwsza.

Patrz w mojem sercu pełno jest tych myśli,
Co się nie dają oblec w dźwięczne słowa...
Gdy ich samotność na czole wykryśli,
Żal—i myśl czarna—to serca osnowa.

* * *

A gdy jak gwiazdka zabłyśnie wspomnienie,
Jakby na burzą rozdartém lazurze—
Wtedy myśl czarna zapłonie—i drzenie
Przeniknie—zostają ciernie—giną róże...

* * *

Ty myśl swą skieruj w ten kraj tak daleki,—
Tam gdzie był błogi naszych serc przybytek..
O ja zapłaczę—minęły już wieki—
Ty ustoj twardo—jam blady rozbitek.

* * *

Patrz w mojem sercu tylko jedna struna,
I jedna nóta w mojej piersi dźwięczy—
I myśl ma blada jak trup z pod całuna—
Lecz jam nie słaby—niby zwój pajęczy.

* * *

Jabym mógł zagrznieć jedną dziką pieśnią,
Coby wyrwała z uśpienia miljony!
I świat ten cały co żyje pod pleśnią,
Świat by skamieniał tym dźwiękiem olśniony.

* * *

Lecz wnet myśl Boża jak lilja wykwita...
—I jednym tchnieniem napełnia mi serce,
Lecz prędko znika... myśl czarno wyrzyta
Błyszczą zdradziecko—gdzie lśnią się kobierce.

* * *

I tęskno, tęskno jest mi znów na świecie—
I znów mię boli że w sercu mam życie!
O! myśl ta czarna co serce mi gniece—
To olbrzym—ludzie wy przed nim zadrżycie!

* * *

Bo on was skruszy i kość waszych dzieci...
I powie dumnie—jam zbawiciel świata!—
—A tylko, blado, daleko zaświeci,
Tchnienie bez siły—jak anioł skrzydlaty...

Myśl zmartwychwstania.

Na tysiąc części rozdarło się serce,
Zamarło czucie—niebiańskie świtanie!
Wszystko co święte było w poniewierce,
A w okrąg dzikie i czarne otchłanie.

* * *

Dziki zwątpienie wstąpiło do duszy,
Jakiś głos straszny—morduj—mówił do mnie!
Jam widział, poczuł że serce się kruszy,
I oddech bluźnił dziko—bezprzytomnie.

*
* *

Jam wzniosł do niebios wzrok łzawy i dziki,
Lecz zimne były niebo w swym lazurze!
Bo dla mnie zgasły tam wszystkie promyki,
Bo dla mnie Boga nie było już w górze!

*
* *

Potem mi tęskno było i dumałem—
O! nic nie czułem prócz żalu, zwątpienia!
Uśmiech przeleciał gorzki z dzikim szalem,
I głos się rozdarł o niebios sklepienia.

*
* *

I straszną próżnię poczułem w mém łonie,
Bo już nie czułem nic prócz swego łona;
Lecz byłem dumny jak mocarz w koronie,
Ja byłem dumny że serce już kona!

*
* *

I straszny byłem i dziki—lecz smętny—
I łza mignęła i jedna i druga,
I w sercu utkwił dziki ból—namiętny—
I jasna, złocista rozetla się smuga!

*
* *

Księżyc ujrzałem—gwiazdki w niebie płoną,
Księżyc nie szczydził, gwiazdki się nie śmiały—
I myśl ujrzałem pod niebios zasłoną...
Myśl Boża we mnie—niby anioł biały.

*
* *

O! wtędym uczułem że w sercu się kryje
Każda myśl wzniosła, że w sercu zbawienie!
Niech serce wspłonie czyste jak lilija,
Duch Boży wsieknie w dumne pokolenie.

*
* *

Biada wam mędrcy i wy burzyciele!
Myśl zmartwychwstania u was nie zapłonie,
Bo niema serca i duszy w tém cielesie,
Choć dumne czoło—krwawe—i w koronie!

— ≈ —

Myśl trzecia.

Czuję natchnienia wieszczego zapaly,
Boleść się gubi do niebios wzniesiona,
Już namiętność w mém sercu przetlały,
—Tak swita zorza, gdy księżyc już kona.

*
* *

Podnoszę czucie w niebiańskie switanie—
Pieśń niesłychana w mém łonie rozkwita!
O! myśli wieszczca—choć wiedziesz w otchłanie,
Prawda natchniona w twém łonie spowita!

*
* *

O! myśli wieszczca co gromem po gromie
Wstrząsasz obszary—i błyski drżącemi
Wzlatasz nad ciemność—w ciemności ogromie
Zasłoń swe lica—zwrócone ku ziemi.

*
* *

Ty swoją mocą—polotem sokoła
Dotęgnij słońce... i blaskiem olśniona.
Zwróć twe switanie!—i jasność dokoła
Przemknie przestworza—i padnie zasłona

*
* *

I wbrzmiała pieśnią zwycięstwa i chwały
Zalśni dokoła... i gruchnie w przestworza
Głos zmartwychwstania—i odgłos przebrzmiały
Nowém brzmi echem—i swita się zorza...

DO KRYTYKA.

Siedzi lutnista nad wodą strumienia,
Ponuca piosnkę tęsknoty, żałoby—
Fala za falą blaskami się mienia,
I płynie piosnka co lata nad groby,
I płynie echem o skały odbita.

*
* *

I każda fala zwierciadli—odbija
Lutnię co płacze, ruch palców, strun drzenie—
Kaźda inaczej ożywia te cienie,
Wszystko się kręci i płacze jak zmija—
A wszystko martwo—bez duszy przekwita...

MARZENIE.

Jednym blaskiem gór podnóże—
Wietrzyk pieści kwiat powiewnie,
O choć w piersi ciężkie burze—
W sercu tęskno, lubo śpiewnie

*
* *

Bo czyż burzy los złowrogi,
Wstrzymać zdoła serca bieg?
Serce pieści sen swój błogi...
Choć daleki—zbawczy brzeg.

*
* *

Sen uroczy—pieśń wspomnienia—
Wszystko krąży lubo, śpiewnie,
Bo choć chmura blask ocienia,
Serce marzy tęskno—rzewnie...

*
* *

Jasna smuga blasków—cieni,
Miga gwiazdką w ciemną dal . . .
Jasny wieniec barw—zieleni,
Igra z szumem, biegiem fal.

PIERWSZE TCHNIENIE.

Brzęcząc płynie strumyk błonią,
Przez zielony gaj,
Wszystko dysze rajską wonią—
Już zawitał maj.

*
* *

Ptasząt chóry anielskiemi,
Wita wiosna nas!
O! ty wiosno z dźwięki swemi,
Najcudniejszy czas!

*
* *

Nucąc wzbija się skowronek,
W podniebiański świat;
Brzęczy motyl—już z obślonek,
Błysk barwisty kwiat.

SMUTNA DZIEWCZYNA.

~~~~~

Nie płacz dziewczyno—bo oczek twych szkoda.
Patrz, ładnych chłopców tak wiele,
Więc czegoż płakać gdyś hoża i młoda,
Chcesz—jutro będzie wesele!

*
* *

Dziewcę nie słucha wciąż płacze, boleje—
Myśli że luby jój wróci,
Myśli że wiatr jój wiadomość zawieje,
Lub coś ptaszyna zanóci.

*
* *

Lecz wicher wyje w samotnym gdzieś gaju,
Wieści o lubym nie niesie...
Ptaszyny sobie w gajku śpiewają,
I kukułeczka gdzieś w lesie.

*
* *

Dziewcę nie słucha—a łezki wciąż leje,
A łezki leje gorące—
Lepiej jój w polu—tu wiatr smutniej wieje,
Smutniej spogląda tu słońce.

*
* *

Nie płacz dziewczyno—bo oczek twych szkoda,
Patrz, ładnych chłopców tak wiele,
Więc czegoż płakać—gdyś hoża i młoda,
Chcesz—jutro będzie wesele!

~~~~~

NAD MORZEM.

~~~~~  
Dumanie przy zachodzie słońca.

Strzałą się puszcza i błyszczy się mewa,
Nad lotną falą co w niebo śle pryski;
Słońce zachodnie purpurą oblewa
Niebo i morze;—iskrzące się błyski
Na wzdętych falach jak gwiazdki się świecą—
Stoję samotny—i myśli w świat lecą. . .

* * *

I księżyc błądy już wzbił się do szczytu,
Kąpie się w morzu—spogląda z błękitu,
Niebo tak blizkie—choć stoję na ziemi—
Serce się pieści z dźwiękami swojemi;
I tak ulatam w nadziemskie krainy—
Smutno mi, smutno—lecz niewiem przyczyny.

* * *

Szum jednostajny łamiących się fali,
Nuta piosenki co płynie z oddali—
Tak jakoś dziwnie upaja mi serce,
Nieba się błyszcza w promyku, iskierce. . .
I duch spowity w tajnikach natury,
Wzbija się w niebo—anielskie brzmiały chóry. . .

* * *

Piosnkę zanóć, niech płynie z falami,
Serce ubarwia lśnjącymi się łzami,
Wznos się piosenko dźwiękami drżącymi,
W lube leć strony z falami sinemi!—
O stropy niebios twa nótka odbita,
Powróci z wonią—jak kwiat gdy rozkwita.

* * *

I buja, buja melodia tęsknoty. . .
Promyk nadziei iskrzący się, złoty,
Serce upaja liljami cichemi—
I duch daleko, daleko od ziemi,
Na jasnych skrzydłach ulata w przestworze,
Gdzie płaczą gwiazdki—gdzie złocą się zorze.

* * *

I duch wysoko, wysoko ulata—
Gdzie się wyzuwa z omamień czezych świata,
Gdzie snem czarownym usypia w marzeniu—
O! widzę słońce—a bujam w półcenieniu!



ŚRÓD STEPŪ.



O! skąd tak piosnka tęskno płynie,
I płynie, płynie stepem wzdłuż—
To śpiewa chłopiec o dziewczynie,
Ty dumko tęskno wtórz!

*
* *

On o swój lubój sobie nóci,
Co leży dawno w zimnej ziemi—
I łąą tęsknoty serce smuci,
I łąami perli się cichemi.

*
* *

I szumią, szumią dziko drzewa,
I huczy wicher stepem wzdłuż;
I kwiat i listek łąą powiewa—
Ty dumko tęskno, tęskno wtórz!



Z PRZESZŁOŚCI.



Na twój mogile o luba, jedyna!
Sadzę ci kwiatek—kwiecistą liliję,
Niech cicho rośnie i płacze brzezina,
Serce zamiera—o! płaczem ożyje.

*
* *

Lube wspomnienie z przeszłości dalekiej,
I żalem się miesza—i serce boleje—
Ciężko o, ciężko... i żyję tak wieki!
O! wiekiem mgnienie—gdy miną nadzieje.

*
* *

Byłem szczęśliwy—szczęśliwszy od ludzi...
A teraz w sercu goryczy za wiele!
O! gdy wspomnienie z boleści obudzi,
Westchnę, zapłaczę—minione wesele!

*
* *

Z gwiazdkami sobie obiegasz przestworze,
Wolna od żalu i ciężkiej niedoli,
O! tak się świecisz, jak świecą się zorze—
Kiedyż o, kiedy serce me przeboli!

*
* * *

Gdy ujrzę ptaszka co kwili żałośnie,
Serce mi ciężka ogarnia tęsknota,
Pomyślę sobie—on płacze po wiosnie . . .
I żal mi ptaszka—on pewno sierota.

*
* * *

Gdy ujrzę gwiazdkę co spada i znika—
Łza się uroni—jak odbłysek ognika
Co tam ulata—i serce się ściska,
Jakby przeczuło że boleść już blizka.

*
* * *

Żadna mię żadna już ulga nie czeka—
Nigdy cię nigdy nie ujrzę już w świetle!
Więc żeś odemnie daleka, daleka—
Sadzę liliję żalu mego dziecię.

*
* * *

Gdy słoń poranny kwiatusek okryje,
Kwiatek się wieńczy perelką ognistą;
Gdy boleść ciężka zgwałci serce czyje,
Wtedy się oko łzą wieńczy rześistą.

*
* * *

Gdy słońko wyjrze promieniami złotymi,
Kwiatek perelkę srebrzystą uroni
Błysną wspomnienia—i serce za niemi,
W niebo uleci—zapłaczę w ustroni.

*
* * *

O! dzień tak za dniem w boleści przemija—
Na twój mogile o luba, jedyna,
Będę ja płakał—i biała lilija
Zapłacze ze mną—i smętna brzezina.



PIEŚŃ OSTATNIA.

~~~~~

Wieniec z cierni mi na skronie,
Włożył anioł drżącą dłonią,
Teraz krew w mém sercu płonie—
Dźwięk za dźwiękiem cudnie dzwonią...

* * *

Wieniec z cierni to korona,
Co uwieńczy lutni dźwięk,
O! gdy pieśń na strunach kona ...
W piersi drży ostatni jęk ...

* * *

W sercu pieśni dźwięk ostatni,
O! tak zimne lutni dźwięki,
Serce pieści dźwięk swój bratni,
A znajduje—martwe jęki ...

* * *

~~~~~

Czyż tak nieme serca życie,
Czyż nie zadrży z szumem fal,
Nie zatętni piersi bicie?—
O! bo w sercu łyzy i żal!...

NA DAWNĄ NOTE.

~~~~~

Choć ległaś, ległaś w zimnym grobie,
Moje marzenie wiecznieś ty!
O! będę wiecznie snił o tobie,
Boś ty kochanką moją lzy.

* * *

Bo tobie biło serce moje,
I będzie bić po sądny dzień!
Gwiazdkami świecą oczka twoje,
Świętością lśni twój luby cień!

* * *

Ty będziesz modlić się do Boga,
Za moją duszą biedną szła—
O! gdy skon przyjdzie—chwila błoga—
Ja się nie będę śmierci bał.

* * *

Bo ciebie ujrę tam w lazurze,
Gdy wzrokiem zmierzę niebios dal,
Teraz podnoszę wzrok ku górze—
I w piersi tylko gorzki żal.

* * *

Choć ległaś, ległaś w zimnym grobie—
Moje marzenie wiecznieś ty!
O! będę wiecznie snił o tobie—
Boś ty kochanką moją lzy.

MELODJA.

Jak kwiatek świetlana wyrosłaś z promieni,
Lecz burza cię sroga obali!
I serce twe biedne blask czarny ocieni,
Niedola i smutek rozżali.

* * *

Owionie cię żalem aniołek niedoli,
I czarna rozeszkli się chmura —
I wszystko znów zadrży co w sercu cię boli —
I dusza twa będzie ponura.

* * *

Lecz jasność różane promieni rozstrzeli,
I złotem rozbarwią się chmury;
I wianek barwisty rozetlą anieli,
Na łązy i świecące lazury.

DUMKA.

Hej, poleciał sokół siny
W bujne stepy Ukrainy;
Hej, poleciał poza morza
Siny sokół Zaporoża.

* * *

Tęskne leje łązy dziewczyna
Ta najdroższa, ta jedyna:
„Wróc mój luby, wróc mój miły
Straszne mary mi się sniły“.

* * *

Nie posłuchał sokół siny
Swój najdroższój, swój jedynój;
I poleciał i nie wróci,—
A dziewczynie wiek się smuci . . . .

* * *

Próżne żale, lzy bez końca!
Szczęście zgasło—nie zaświeci,
Nigdy sokół już do słońca,
Kozak w step już nie poleci.

DO BRACI SŁOWIAN.

Kraju ojczysty, ziemico rodzima —
I ty tak smutny i nam szczęścia niéma!
Piosnka twych dzieci tak rzewna, ponura,
Tak tęskna, smutna jak jesienna chmura;
Tys kraju smutny bo dzieci twe giną,
I cudze plemię owłada krainą!

* * *

Dzwoncie piosenki — o! prędko zginiecie,
Żal was rozwieje po szerokim świecie—
I dźwięk po dźwięku skona — i przeminie
I żal zostanie w tej bujnej krainie!....
Jakiż los srogi rozprasza twych dzieci —
Czyż pieśń rodzima serca już nie wznieci?

* * *

I słońko wszędzie i oświeci niwy
Gdzie lud słowiański żył błogi, szczęśliwy;
Lecz krwawe słońce wszędzie nad krainą
Bo krew niewinna i łzy czyż zagina?
I tylko smutniej skowronek zanóci
Lecz dzieci twych, ziemio, ze snu nie ocuci.

* * *

I wicher dziko powieje—płaczliwie—
Zapłacze w lesie—poduma na niwie—
Gdy serca wasze nie zatętnią bratnie
Wiatr wam przyniesie wspomnienie ostatnie;
Gdy oko wasze i łzy nie wyleje,
Rosa na kwiatku z żalu skamienieje.

* * *

Lecz przyjdzie chwila, gdy żal opamięta
Serca nieczułe—gdy łza tryśnie święta!
Zadrży myśl wzniosła na nieczułym łonie—
Próżny żal, próżny gdy życie przy skonie—
Gdy z krwi posoką już gwiazdką uleci,
I wam na hańbę noc krwawo rozświeci!

POŻEGNANIE.

Stoję i patrzę samotny, ponury—
Na kraj rodzinny—na niwy, na góry—
Kiedyż was ujrzę? o, nigdy już pewnie . . .
Dla tego płaczę—dla tego mi rzewnie!

* * *

Już nócąc wzbil się w niebiosa skowronek,
Piosnką swą Boga pozdrawiać i dzionek,
O! wznós się, wznós się skowronku mój drogi,
Wznós się wysoko nad dzikie rozłogi.

* * *

Piosnka twa luba tak tęskna, rodzima
Tak rzewna, czysta jak pacierz pielgrzyma,
O! dźwięk jój luby w sercu nie przemienie,
On ból ukoi—tam w obecj krainie.

* * *

Żegnam cię, żegnam śpiewaku méj ziemi!
Już dla mnie żadne się szczęście nie plemi;
I będę smutny i od was daleki—
Żegnam was lasy—ojczyste me rzeki!

* * *

I grzmot daleki głucho się odzywa —
Żegnam cię grzmocie—złotowłosa niwa
Kłosem szeleści... o! żegna mię pewnie—
Żegnam cię kraju choć tęskno i rzewnie!

* * *

Smutną piosenkę żniewiarka tam nóci—
Żegnam cię dumko rodzinnej méj ziemi!
Nótka twa rzewna serce mi ocuci,
Duszę pakrzepi dźwiękami swojemi

* * *

Teraz ci kraju piosenkę zanóć—
Dumkę żaloby — tęsknego zarania...
A gdy twe jary na zawsze porzuć—
Zanóć piosnkę — piosenkę skonania!

144064/1

S P I S.

	<i>Str.</i>
W jesieni	5
Gołąbka	7
Sonet	8
Elegija	9
Do skowronka	12
Fantazija	14
Nad kolebką	16
Trzy palmy	19
Do poety	24
Trzy myśli:	
Myśl pierwsza	25
Myśl żmartychwstania	27
Myśl trzecia	30
Do krytyka	32
Marzenie	33
Pierwsze tchnienie	35
Smutna dziewczyna	36
Nad morzem	38
Śród stepu	40
Z przeszłości	41

	<i>Str.</i>
Pieśń ostatnia	44
Na dawną nótę	46
Melodja	48
Dumka	49
Do braci Słowian	51
Pożegnanie	53

